

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 332/08-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti L., a. s., zastúpenej advokátom JUDr. R. D., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sž-o-KS/53/2005 z 28. marca 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti L., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. augusta 2006 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti L., a. s. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 SŽ-o-KS/53/2005 z 28. marca 2006 (ďalej aj „namietaný rozsudok“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „si v zdaňovacom období december 2001 uplatnil nárok na odpočet dane z daňových dokladov č. 2001/0014 a č. 2001/0036 vo výške 277 795,10 Sk. Tieto doklady boli vystavené dodávateľom - spoločnosťou M., s. r. o. (...) P. za zdaniteľné plnenie - na základe zmluvy zo dňa 29. 06. 2001. Dátum vystavenia daňových dokladov je 04. 12. 2001 a 17. 12. 2001, čo boli aj dátumy uskutočnenia zdaniteľných plnení. Suma 833 600,- Sk, z toho DPH 155 876,40 Sk bola sťažovateľom vyplatená v hotovosti dňa 14. 12. 2001 a suma 652 000,- Sk z toho DPH 121 918,70 Sk dňa 21. 12. 2001, o čom boli aj správcovi dane predložené výdavkové doklady č. 175 a č. 185, ako aj zmluva o akvizičnej a sprostredkovateľskej činnosti zo dňa 20. 06. 2001. Daňové doklady č. 2001/0014 a č. 2001/0036 vystavil L. D. ako konateľ spoločnosti M., s. r. o.

Daňový úrad Bratislava V vykonal u sťažovateľa daňovú kontrolu uplatneného nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie december 2001. Na základe výsledkov daňovej kontroly vykonanej sporadicky v období od 19. 02. 2002 do 14. 02. 2003 s prerušením, správca dane rozhodnutím č. 604/230/20522/03 zo dňa 04. 03. 2003 sťažovateľovi nepriznal uplatnený nadmerný odpočet v sume 140 648,- Sk a určil vlastnú daňovú povinnosť vo výške 30 836,- Sk. Následne dňa 04. 03. 2003 Daňový úrad Bratislava V vydal platobný výmer č. 604/230/20525/03 v ktorom sťažovateľovi určil zvýšenie dane v sume 29 483,- Sk.“.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že „Daňový úrad Bratislava V ako správca požiadal prostredníctvom príslušného daňového úradu Nové Mesto nad Váhom o vykonanie miestneho zisťovania s tým, že výsledkom bolo oznámenie príslušného daňového úradu, že s konateľom L. D. ako aj so spoločnosťou M., s. r. o. sa nie je možné skontaktovať.

Správca dane požiadal prostredníctvom Daňového úradu P. o vyjadrenie E. P. ako konateľa spoločnosti M., s. r. o., podľa obchodného registra, v čase uzatvorenia zmluvy a tiež v čase uskutočnenia zdaniteľných plnení, ktoré boli daňovými dokladmi č. 2001/0014 a 2001/0036 fakturované. Zápisnica Daňového úradu P. č. k. 641/2200/47579/02 zo dňa 07. 10. 2002 obsahuje vyjadrenie E. P., že ako konateľ M., s. r. o., zmluvu so sťažovateľom neuzavrel, zdaniteľné plnenie neuskutočnil a nevystavil

daňové doklady č. 2001/0014 a č. 2001/0036. E. P. ďalej uviedol, že sťažovateľa nepozná, nikdy s takou spoločnosťou neobchodoval a predložené dokumenty nepodpísal.

Z výpisu z obchodného registra spoločnosti M., s. r. o. vyplýva, že konateľom spoločnosti bol v období od 1. 3. 1999 do 18. 12. 2001 E. P. a od 19. 12. 2001 L. D. Z výpisu ďalej vyplýva, že E. P. previedol svoj obchodný podiel na L. D. zmluvou o prevode obchodného podielu zo dňa 16. 08. 2001. Tu treba skúmať kedy došlo k zániku konateľských oprávnení u E. P. a kedy sa L. D. stal novým konateľom spoločnosti M., s. r. o. V daňovom konaní neboli tieto skutočnosti zisťované a Daňový úrad Bratislava V ako aj odvolací orgán sa uspokojil s výpoveďou E. P., že predmetné doklady nevystavil a sťažovateľa nepozná.“

Pretože sťažovateľ nesúhlasil s rozhodnutím Daňového úradu Bratislava V (ďalej len „daňový úrad“) č. 604/230/20522/03 zo 4. marca 2003 a s platobným výmerom č. 604/230/20525/03 z toho istého dňa (ďalej aj „napadnutý platobný výber“) na uvedené rozhodnutie nadväzujúcim, podal proti nim 4. apríla 2003 odvolanie, v ktorom namietal, že mu nebola ako účastníkovi konania daná možnosť vyjadriť sa k šetreniu vykonanému iným správcom dane. Nesúhlasil taktiež s tým, že sa dožiadaný Daňový úrad P. uspokojil iba s výpoveďou pôvodného spoločníka a konateľa obchodnej spoločnosti M., s. r. o., a nevypočul nového spoločníka a konateľa tejto spoločnosti. Zároveň požadoval umožnenie oboznámiť sa s výsledkom šetrenia Daňového úradu P. O odvolaní sťažovateľa rozhodlo Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“), ktoré rozhodnutiami č. II/256/5297/2003/1050 a č. II/256/5298/2003/1050 zo 14. augusta 2003 napadnuté rozhodnutie daňového úradu, ako aj napadnutý platobný výmer potvrdilo.

Nadväzne na to sťažovateľ podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí daňového riaditeľstva č. II/256/5297/2003/1050 a č. II/256/5298/2003/1050 zo 14. augusta 2003, v ktorej navrhoval ich zrušenie a vrátenie daňovému riaditeľstvu na nové rozhodnutie. V podanej žalobe opäť namietal postup Daňového úradu P., ktorý mu nemal umožniť aktívne sa zúčastniť na konaní, najmä na výsluchu svedka (pôvodného konateľa obchodnej spoločnosti M., s. r. o.). Podľa sťažovateľa sa k uskutočneným zdaniteľným plneniam a vystaveným daňovým dokladom vie vyjadriť iba nový konateľ obchodnej spoločnosti M., s. r. o., ktorý sa však v čase šetrenia daňového úradu nachádzal vo výkone väzby.

Dňa 19. januára 2005 vydal Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudok sp. zn. 1 S 28/04 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“), ktorým žalobu sťažovateľa z 24. októbra 2003 zamietol. Proti označenému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ 8. marca 2005 odvolanie, v ktorom navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie daňového riaditeľstva č. II/256/5298/2003/1050 zo 14. augusta 2003 a vec vráti tomuto orgánu na nové konanie a rozhodnutie. Sťažovateľ v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku opäť poukázal na to, že daňový úrad ako správca dane ani daňové riaditeľstvo sa nezaberali otázkou zániku konateľských oprávnení pôvodného konateľa a vymenovaním nového konateľa obchodnej spoločnosti M., s. r. o., na základe zmluvy o prevode obchodného podielu uzatvorenej 16. augusta 2001. Uviedol tiež, že touto otázkou sa nezaoberal ani krajský súd.

Najvyšší súd vydal 28. marca 2006 rozsudok sp. zn. 5 Sž-o-KS/53/2005, ktorým rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 S 28/04 z 24. októbra 2003 potvrdil. Namietaným rozsudkom bolo podľa sťažovateľa porušené jeho základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj základné právo byť prítomný pri prerokovaní svojej veci a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sž-o-KS/53/2005 z 28. marca 2006 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, a zároveň, aby tento rozsudok zrušil a vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril najvyšší súd podaním z 9. septembra 2008, v ktorom uviedol:

„V predmetnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o odvolaní žalobcu - obchodnej spoločnosti L., a. s. (...), proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. januára 2005, č. k. 1S 28/04-17, ktorým zamietol žalobu v právnej veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu - Daňového riaditeľstva Slovenskej

republiky, pracoviska Bratislava, č. j. 11/256/5298/2003/1050 zo dňa 14. augusta 2003. Týmto rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa - Platobný výmer Daňového úradu Bratislava V č. k. 604/230/20525/03 zo dňa 4. marca 2003, ktorým ako správca dane v súlade s ustanovením § 44 ods. 5 zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v platnom znení určil žalobcovi zvýšenie dane z pridanej hodnoty vo výške 50 % za zdaňovacie obdobie december 2001 v celkovej sume 29 483 Sk. Krajský súd sa stotožnil so záverom daňových orgánov, že sankcie boli žalobcovi uložené v dôsledku rozdielov dane zistených daňovou kontrolou. Považoval postup žalovaného za zákonný, keď o sankcii rozhodoval podľa § 44 ods. 1, 3, 5 vyššie citovaného zákona o dani z pridanej hodnoty.

V podanom odvolaní žalobca žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil, nakoľko vo veci nebol dostatočne zistený skutkový stav. V odvolaní uviedol prakticky tie isté argumenty ako uplatnil v žalobe, s ktorými sa vysporiadal v napadnutom rozsudku krajský súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v intenciách dôvodov uplatnených v odvolaní preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 s použitím § 246c Občianskeho súdneho poriadku na pojednávaní nariadenom podľa § 214 ods. 1 s použitím § 246c Občianskeho súdneho poriadku a rozhodol podľa § 219 s použitím § 246c Občianskeho súdneho poriadku tak, že napadnutý rozsudok potvrdil, pretože dospel k záveru, že je vecne správny.

V podanej sťažnosti sťažovateľ po vecnej stránke uvádza tie isté námietky ako uplatnil v žalobe a v podanom odvolaní s tým, že vyslovuje názor, že rozsudkom Najvyššieho súdu SR bolo porušené jeho základné právo na súdnu a inú ochranu podľa č. 46 Ústavy Slovenskej republiky a právo byť prítomný pri prerokovaní svojej veci a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Námietky uvádzané žalobcom považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za nedôvodné.

V predmetnej veci krajský súd na základe žaloby žalobcu preskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného a prvostupňového daňového orgánu, pričom postupoval v intenciách ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Súd viazaný ustanovením § 250i ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vychádzal zo skutkového

stavu, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Keďže dospel k záveru, že v predmetnej veci bol náležité zistený skutkový stav veci a daňové orgány dospeli k správny právny záverom, žalobu postupujúc podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so záverom vysloveným v rozsudku, ktorý je predmetom ústavnej sťažnosti, že v danom prípade z dôvodov uvedených v časti odôvodnenia rozsudku odvolanie žalobcu nebolo dôvodné a námietky v ňom uvedené boli skutkovo i právne bezvýznamné pre rozhodnutie v preskúmvanej veci. Napadnutý rozsudok krajského súdu bol vecne správny, a preto ho Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť, že v prejednávanom prípade išlo o sankciu uloženú žalobcovi a určenú v zmysle § 44 ods. 5 zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty platného a účinného v čase uskutočnenia zdaniťného plnenia. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že správne orgány pri určení zvýšenia dane podľa vyššie citovaného ustanovenia vychádzali z právoplatného rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil Platobný výmer Daňového úradu Bratislava V, ktorým správca dane nepriznal žalobcovi nadmerný odpočet uvedený v daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie december 2001 v sume 140 648 Sk a určil vlastnú daňovú povinnosť vo výške 30 836 Sk. V tomto konaní správne orgány vykonávali dokazovanie ohľadne žalobcom uplatneného nároku na odpočet dane z pridanej hodnoty. Zákonnosť týchto rozhodnutí daňových orgánov bola preskúvaná v súdnom konaní, pričom žaloba na ich preskúmanie bola právoplatne zamietnutá.

Vychádzajúc z uvedeného považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť sťažovateľa za nedôvodnú a navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky túto sťažnosť neprijal.“

Sťažovateľ možnosť zaujať stanovisko k citovanému vyjadreniu najvyššieho súdu, ktoré mu ústavný súd zaslal v prílohe prípisu z 11. septembra 2008, nevyužil.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Predmetom sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS/53/2005 z 28. marca 2006.

Ústavný súd v tejto súvislosti považoval za potrebné zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v tomto prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, a preto v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07) mohol rozhodovať len o porušení toho základného práva sťažovateľa, k porušeniu ktorého malo dôjsť namietaným rozsudkom najvyššieho súdu a vyslovenia porušenia ktorého sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Z toho tiež vyplýva, že tvrdenia sťažovateľa o pochybeniach, ku ktorým malo dôjsť postupom najvyššieho súdu a ktoré mali vyústiť do porušenia základného práva sťažovateľa byť prítomný pri prerokovaní svojej veci a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, mohol ústavný súd považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok, možno zo sťažnosti vyvodiť, že sťažovateľ považuje za porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy spôsob, akým sa najvyšší súd vysporiadal s jeho argumentáciou a vykonanými dôkazmi v rámci ich hodnotenia a následného vyvodenia zodpovedajúcich skutkových a právnych záverov v jeho konečnom meritórnem rozhodnutí.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy označeným rozsudkom najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov.

V právomoci ústavného súdu zostalo preto následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím (o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 S 28/04 z 19. januára 2005) sp. zn. 5 SŽ-o-KS/53/2005 z 28. marca 2006 sú zlučiteľné s označenými článkami ústavy.

Po oboznámení sa s obsahom rozsudku najvyššieho súdu (ako aj s obsahom prvostupňového rozsudku, z ktorého rozsudok odvolacieho súdu vychádza a nadväzuje naň) ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, čo vyplýva aj z týchto častí odôvodnenia napadnutého rozsudku:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. na nariadenom pojednávaní podľa § 214 O. s. p. a rozhodol podľa § 219 O. s. p. tak, že napadnutý rozsudok potvrdil, pretože dospel k záveru, že je vecne správny.

Úlohou odvolacieho súdu v medziach odvolania malo byť posúdenie, či prvostupňový súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného vychádzal zo správneho právneho záveru, že zistenie skutkového stavu daňovými orgánmi je dostačujúce na posúdenie predmetnej veci, a to hlavne v otázke, či v daňovom konaní bolo preukázané uskutočnenie zdaniteľných plnení pre daňový subjekt žalobcu deklarovanych faktúrami, ktoré boli vystavené dodávateľom - spoločnosťou M., s. r. o. na základe zmluvy z 20. 6. 2001 o akvizičnej a sprostredkovateľskej činnosti.

Z obsahu spisu prvostupňového súdu ako aj z následne odvolacím súdom pripojeného spisu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3SŽ-O-KS 41/2005 bolo odvolacím súdom zistené, že v predmetnej veci vydal dňa 4. 3. 2003 Daňový úrad Bratislava V platobný výmer č. 604/230/20522/03, ktorým ako správca dane žalobcovi nepriznal nadmerný odpočet uvedený v daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie december 2001 v sume 140 648 Sk a určil vlastnú daňovú povinnosť vo výške 30 836 Sk. Na základe odvolania žalobcu proti tomuto platobnému výmeru žalovaný správny orgán rozhodnutím č. j. 11/256/85297/2003/1050 zo dňa 14. 8. 2003.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3SŽ-O-KS 41/2005 odvolací súd zistil, že rozhodnutím vydaným dňa 9. 9. 2005 Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. 1. 2005, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil platobný výmer Daňového úradu Bratislava V, ktorým správca dane nepriznal nadmerný odpočet uvedený v daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie december 2001 v sume 140 648 Sk a určil vlastnú daňovú povinnosť vo výške 30 836 Sk.

Podľa § 44 ods. 5 zákona o DPH platného v čase uskutočnenia predmetného zdaniteľného plnenia zo súčtu vlastnej daňovej povinnosti zistenej daňovým úradom a nadmerného odpočtu uvedeného v daňovom priznaní sa určí zvýšenie dane vo výške 50 % v prípade, že nadmerný odpočet uvedený v daňovom priznaní bol vrátený podľa § 23. V prípade, že nadmerný odpočet uvedený v daňovom priznaní nebol vrátený podľa § 23, určí sa zvýšenie dane vo výške 50 % z vlastnej daňovej povinnosti zistenej daňovým úradom

a zvýšenie dane najviac vo výške 10 % z nadmerného odpočtu uvedeného v daňovom priznaní.

Ustanovenia § 44 - 46 zákona o DPH majú spoločný názov sankcie.

Z citovaného ustanovenia § 44 ods. 5 zákona o DPH je teda zrejmé, že i zvýšenie dane je sankciou, ktorú uloží správca dane v prípade, že nebol vrátený nadmerný odpočet uvedený v daňovom priznaní, na základe čoho správca dane zo zákona určí zvýšenie dane.

Vzhľadom na uvedený skutkový stav veci je nespornou skutočnosťou, že žalobcovi nebol vrátený podľa § 23 zákona o DPH nadmerný odpočet za predmetné zdaňovacie obdobie december 2001 /čo vyplynulo z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. 1. 2005, ktorý v tejto veci rozhodol s konečnou platnosťou/, na základe čoho žalovaný správny orgán postupoval v súlade s ustanovením § 44 ods. 5 zákona o DPH a určil zvýšenie dane. Tento jeho postup bol v súlade so zákonom. Žalovaný použil sankciu uvedenú v § 44 ods. 5 zákona o DPH § 44 ods. 5 zákona o DPH dôvodne.

Vychádzajúc z uvedenej skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a námietky v ňom uvedené sú skutkovo i právne bezvýznamné pre rozhodnutie v preskúmvanej veci. Napadnutý rozsudok krajského súdu je vecne správny, a preto ho odvolací súd podľa § 219 OSP potvrdil.“

Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti daného prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Pretože namietané rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru najvyššieho súdu.

Ústavný súd v súvislosti s odôvodnením namietaného rozsudku zároveň upriamuje pozornosť na tú časť citovaného vyjadrenia najvyššieho súdu k sťažnosti, v ktorej sa zdôrazňuje, že v prerokúvanom prípade išlo o sankciu uloženú sťažovateľovi a určenú podľa § 44 ods. 5 zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z príadnej hodnoty v znení účinnom v čase uskutočnenia zdaniteľného plnenia (ďalej len „zákon č. 289/1995 Z. z.“). Vzhľadom na to sa v predmetnom vyjadrení poukazuje na skutočnosť, že správne orgány pri určení zvýšenia dane podľa citovaného ustanovenia zákona č. 289/1995 Z. z. vychádzali z právoplatného rozhodnutia daňového riaditeľstva, ktorým bol potvrdený platobný výmer daňového úradu, ktorým správca dane nepriznal sťažovateľovi nadmerný odpočet uvedený

v daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie december 2001 v sume 140 648 Sk a určil vlastnú daňovú povinnosť v sume 30 836 Sk. Zákonnosť týchto rozhodnutí daňových orgánov bola preskúmaná v súdnom konaní, pričom žaloba o ich preskúmanie bola právoplatne zamietnutá.

V nadväznosti na to ústavný súd v spojitosti s argumentáciou sťažovateľa v sťažnosti považuje za potrebné poukázať na odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 SŽ-o-KS 41/2005 z 9. septembra 2005, ktorým bol potvrdený rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 S 27/04 z 19. januára 2005. Označeným rozsudkom najvyššieho súdu bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia daňového riaditeľstva č. II/256/5297/2003/1050 zo 14. augusta 2003. Závery tohto rozhodnutia, ktoré sťažovateľ nenapadol sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy, možno označiť za určujúce pre rozhodovanie vo veci vedenej najvyšším súdom pod sp. zn. 5 SŽ-o-KS/53/2005.

V okolnostiach daného prípadu je v kontexte argumentácie sťažovateľa potrebné podľa názoru ústavného súdu pripísať zásadnú relevanciu tej časti odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 SŽ-o-KS 41/2005 z 9. septembra 2005, v ktorej sa uvádza:

„Nespochybniteľnou skutočnosťou je, že v júni 2001 bol jediným konateľom firmy M., s. r. o. E. P., ktorý ale podľa zápisnice o ústnom pojednávaní zo dňa 7. októbra 2002 na Daňovom úrade v P. žalobcu nepozná, nikdy s ním neuzavrel žiadnu zmluvu, na základe ktorej boli fakturované zdaniteľné plnenia. Žalobca však k faktúram nepripojil žiadne súpisy vykonaných prác, prípadne iné doklady, ktoré by bližšie identifikovali zdaniteľné plnenie.

Nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu v konaní aj v odvolaní, že mu nebolo umožnené aktívne sa zúčastniť daňového konania, pretože zo zápisnice z ústneho pojednávania na Daňovom úrade Bratislava V. v Bratislave zo dňa 28. februára 2003, kde bol prerokovaný protokol č. 604/2201/10060/2003 z daňovej kontroly dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie december 2001, tvrdené okolnosti nevyplývajú. Naopak zástupcovia žalobcu nemali návrhy na dokazovanie, námietky ani pripomienky k obsahu protokolu (žiadali skrátiť doby na prerokovanie protokolu), nežiadali opakované vypočutie svedka E. P. v záujme klásť mu otázky a ani nežiadali vypočutie svedka L. D., ktorý podľa

odvolania sa vie vyjadriť ako prišlo k uskutočneniu zdaniteľných plnení a k vystaveniu daňových dokladov.

Vzhľadom na uvedené, žalobca neunesol dôkaznú povinnosť v daňovom konaní, v ktorom daňovník musí predložiť všetky potrebné dôkazy. Krajský súd vykonal dokazovanie vo veci v potrebnom rozsahu a so zisteným skutkovým stavom sa v odôvodnení svojho rozsudku vyporiadal. Nemohol vykonať širšie dokazovanie ako v správnom konaní, keď tam nebolo navrhované. Preto vecne správny rozsudok krajského súdu bolo potrebné odvolacím súdom potvrdiť.“

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd je toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi odôvodnením rozhodnutia najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy (m. m. IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 44/08).

Pretože ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľom označeným základným právom, sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. októbra 2008